

Leden van Provinciale Staten

Onderwerp

Toezeggingen n.a.v. aanbevelingen Randstedelijke Rekenkamer m.b.t. landbouw- en voedseltransitie

Geachte Statenleden,

In de vergadering van Provinciale Staten van 8 maart 2023 zijn het eindrapport en de hierin opgenomen aanbevelingen van de Randstedelijke Rekenkamer besproken betreffende de landbouw- en voedseltransitie. Zie bijlagen het rapport.

In de brief van 13 december 2022 aan de Randstedelijke Rekenkamer (PZH-2022-821162563) hebben Gedeputeerde Staten inhoudelijk gereageerd op hoe de aanbevelingen worden meegenomen in de totstandkoming en uitvoering van de landbouw- en voedseltransitie in Zuid-Holland. Zie bijlage de brief.

Toezegging

Naar aanleiding van het eindrapport is in de genoemde vergadering toegezegd middelen in te zetten passend bij de gestelde doelen voor landbouw- en voedsel transitie (KNM/T2023.011). Ook is toegezegd de middelen waar de provincie op stuurt uit onder andere het Europees Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB) optimaal aan te wenden ten behoeve van de landbouw- en voedseltransitie en u daarin te kennen en te informeren (KNM/T2023.012). Deze toezeggingen wil ik bij deze schriftelijk aan u bevestigen.

Inzet GLB voor landbouw- en voedseltransitie

Het GLB is een Europees subsidieprogramma dat bijdraagt aan de transitie naar een toekomstbestendige landbouw. Het wordt uitgevoerd in de periode 2023 tot en met 2027 door het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) en de twaalf provincies, met bijdragen van de waterschappen. De doelen van GLB hebben betrekking op een slimme veerkrachtige landbouw, bodem, waterkwaliteit en -kwantiteit, lucht, biodiversiteit, klimaat, dierenwelzijn en brede plattelandontwikkeling. Kennis, innovatie en netwerkvorming zijn horizontale doelen.

De provincies geven uitvoering aan de onderdelen Argarisch natuur- en landschapsbeheer (ANLb), investeringen in bedrijfsmiddelen, inrichtingsmaatregelen op landbouwbedrijven (groenblauwe dooradering) en in watersystemen, samenwerking voor innovaties, kennisontwikkeling en de sociaaleconomische ontwikkeling van het platteland (LEADER).

Voor Zuid-Holland is circa € 24 miljoen aan Europese middelen beschikbaar voor investeringen in bedrijfsmiddelen, inrichtingsmaatregelen op landbouwbedrijven en in watersystemen, samenwerking voor innovaties, kennisontwikkeling en de sociaaleconomische ontwikkeling van het platteland

(LEADER). De Europese middelen vormen de cofinanciering in de te verstekken GLB subsidies. Voor de benodigde nationale cofinanciering is circa € 22 miljoen aan Provinciale middelen gereserveerd in de begroting 2023.

De middelen komen per onderdeel beschikbaar via subsidieopenstelling. Voor elke openstelling wordt de aansluiting gezocht met de landbouw- en voedseltransitie opgave in Zuid-Holland en het Zuid-Hollands Programma Landelijk Gebied (ZH-PLG). Per onderdeel volgt een toelichting over hoe deze aansluiting wordt gezocht:

1. Productieve investeringen in landbouwbedrijven
Deze subsidie biedt landbouwers en jonge landbouwers (tot 40 jaar) de mogelijkheid tot verduurzaming van het landbouwbedrijf door te investeren in bedrijfsmiddelen. Welke investeringen nodig en passend zijn voor de landbouwtransitie is landelijk samen met de landbouwsector en Wageningen University & Research (WUR) bepaald. In Zuid-Holland sluiten we hierop aan.
2. Niet-productieve investeringen in landbouwbedrijven
Deze subsidie biedt individuele landbouwers en groepen landbouwers (collectief) de mogelijkheid om landbouwgronden in te richten zodat wordt bijgedragen aan biodiversiteit, de kwaliteit van het landschap en daarnaast ook aan het mitigeren van de impact van de emissies van nitraat, stikstof en fosfaat. In Zuid-Holland wordt deze subsidie ingezet voor de realisatie van de groenblauwe dooradering op landbouwbedrijven.
3. Samenwerking voor innovaties
Deze subsidie biedt samenwerkingsverbanden (ook wel operationele groepen) de mogelijkheid voor het (door)ontwikkelen, praktijkrijp maken en communiceren van innovaties die bijdragen aan de landbouw- en voedseltransitie in Zuid-Holland. In Zuid-Holland zetten we in op systeeminnovaties die nodig zijn voor de transitie.
4. Sociaaleconomische ontwikkeling platteland (LEADER)
LEADER staat voor vanuit de gemeenschap geleide lokale sociaaleconomische ontwikkeling van het platteland. Lokale netwerken bestaande uit lokale overheden, agrarische ondernemers, recreatieve ondernemers en natuurorganisaties leiden de plaatselijke ontwikkeling van plattelandsgebieden aan de hand van hun eigen lokale strategie met gebiedsgerichte thema's. In Zuid-Holland is een strategie ontwikkeld in de Alblasserwaard, Krimpenerwaard, Hollandse Plassen en Zuid-Hollandse Eilanden. Op basis van deze strategieën worden bijvoorbeeld gestimuleerd: innovaties voor een toekomstbestendige landbouw, experimenten voor nieuwe teelten, transitie naar meer plantaardige eiwitten, pilots voor verbetering van beschikbaarheid en bereikbaarheid van gezond betaalbaar voedsel, benutten van regionale natuurlijke organische reststromen, kringlooplandbouw en kennisontwikkeling en -verspreiding aan ondernemers.
5. Kennisontwikkeling en informatie
Deze subsidie biedt mogelijkheden voor regionale groepen van landbouwers om gezamenlijk kennis te vergaren en uit te wisselen met ruimte voor specifiek regionale uitdagingen. Deze subsidie voorziet in de behoefte om via kennisverspreiding en informatie ondernemers te ondersteunen in de landbouw- en voedseltransitie in Zuid-Holland.

Het GLB is een middel waarmee wij als provincie initiatieven stimuleren en organisaties verbinden die nodig zijn voor in de landbouw- en voedseltransitie in Zuid-Holland.

Aankondiging technische sessie landbouwsubsidies

Op 20 december 2023 wordt een technische sessie voor Statenleden georganiseerd over landbouwsubsidies in Zuid-Holland. Deze sessie is bedoeld om u meer inzicht te geven over de relevante subsidies voor de landbouwopgave in Zuid-Holland (waaronder het GLB), de hoeveelheid middelen die hierin omgaan en de wijze waarop deze middelen worden verdeeld.

Ik hoop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

F. (Frank) Rijkaart

Meer informatie www.zuid-holland.nl/contact

Bijlagen

- Eindrapport Landbouw- en voedseltransitie Zuid-Holland
- GS brief aan Randstedelijke Rekenkamer landbouw en voedseltransitie